

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰) ، آلتی آیلنی
(۱۳۰) غروشدور.

[نسخه سی ۵ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پیشیندر

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ابدله بن
یازیلر اعاده اولونماز .

الکلیت

تقسیم ۱۳۳۶

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لق مجموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عاکف

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد : ۳۶۷

۲۲ ذی القعدة ۱۳۳۶

پنجشنبه

۲۹ آغستوس ۱۳۳۴

جلد ۱۵

اخطارات
آدوس تبدیلنده آیریجه بش
غروش کوندرا لیدر .

مکوبلرک امضالری واضح
وارقوناقلی اولسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدور .

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرینک آدرسلرینک فرانسیر
جده یازلسی رجا اولنور

یاره کوندرا لیدیکی زمان نه یه دائر
اولدیغنک واضحاً بیلدیرلسی رجا
اولنور .

مبتعدن هیچ بری بونلره دست حکومتی اوزاده مامشدر. فیلسوفلرک معارضات متادیه سی ایسه انسانلره سکینت وجدانیه ویرمکدن زیاده ریب و حسابان یوکلتمکده در. بوکا بناء درکه عصر حاضر فیلسوفلری فلسفیدن ایقان بکلنلره قارشی مهساجاتی کیتدکجه آرتیرمقدمه درلر. حال بوکه موفقیت حیاتیه قوه عزم و اراده یه، بوا یسه قوه ایقانه وابسته اولدیغندن تردد و حسابان ایچنده یودارلانا و جدانلرک بحراندن باشقه بر اثرلری اوله مامق قدر طبیعی برشی ده یوقدر. فقط الک اوزاق نقطه لره قدرانتشاره چالیشان حسابانک شعور سزافه نظر آبر خدمت کشفیه سی دخی اوله بیله جکندن ملنلر فلسفه یی حاکم صایمازلرسده خادم اتخاذ ایتمکدن ده خالی قاله مازلر.

وجدان اجتماعی حادثاتی اوقدر سیال و اوقدر معضلدی که کوکلیری تا اعمق تاریخه کومولمشدر. طریق تجربه ده یورون علوم مبتدیه موضوعلری هر زمان مشاهدات فردیه نیک تحت تحکیمه کیره بیلدیکی حالده موضوع اجتماعی، ادراک و احتیاسات عمومییه عصر لرجه یاشامش ملنلرک بیله مشاهداتی تجاوز ایدردده حافظه تاریخیه دن استعانه یه لزوم کوستر. بونده مشاهدک شهود کامله موفقیتی تسلیم اولنسه بیله بالتکریر نتایج تجربه استحصانه امکان تصور اولماز. بر بالقان حربنک احتیاساتی بر حرب عمومی ایله، بر روس چارلنک احتیاساتی بر مازوری، بر قازبات هزیمتیه دوچار تحول اولیویررکن بو حادثات و احتیاساتدن وجدان اجتماعیک قوانینی استقرات علمییه ایله تثبیت ایتمک البته متعذر در. بوندن دولای فردک بر وجدان اجتماعی تأسیس ایدیه بیله جکی قبول ایدیه میور. تاریخ وجدان فردیسی هوا نفسانیسی آرقه سنده قوشاراق وجدان کلیسی تحریب ایتش بر جوق فردلر کوستره بیلرسده بتون مبادیه بیله بر وجدان اجتماعی تأسیس ایتش افراد کوستره مز. بوباید فردی مؤسسلرم دائر کوستریه بیله جک امثال یالکز اولوالعزم اولان پیغمبران ذیشان حضراتی درکه بونلردن هیچ بریسی ده تبلیغاتی فردیتنه، شخصیتنه مضاف قلمه مش و جمله سی احکام الهیه نیک تبلیغنه مأموریتلری دعوی و بالتجربه اثبات ایله مشلردر. دنیه بیلرکه بوباید الک موافق منهج معرفت ملنلرک تاریخلرنده واله وجدانلری اولان نقول ثابته ایله بر حدس اجتماعی به منجر اولور. نته کیم ادله مثبت اسلامیه نیک امهاتی ده کتاب و سنت ایله اجماع امت اولمق اوزره تقرر ایتمشدر. متکلمین و اصولیین اسلامک ده قبول ایتدکاری و جمله حدسیات و الهامات فردیه اوقدر شایان احتجاج کورلمدیکی حالده مبادی حقه یه موفق اولان برملنک حدس اجتماعیسندن اجماع کبی بر حجت مصیه طوغاییلور.

(اتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله) حدیث شریفی مدلولنجه نیجه زمانلر اولمشدر که وقایع مهمه حقنده ناسک حدس اجتماعیلری عقول و افکار فردیه دن زیاده اصابت و حاکمیت کوسترمشدر. بو منهج اوزرنده یورو به جک هیأت اجتماعیه بر طرفدن اصول و مبادیه یی

معلومات ایله مجهز اولمالرینی تأمینه چالیشمق بزلره ترتب ایدن برر وظیفه اولسه کرکدر.

شوقه یی بر کره ده اخطار ایدیم که سرد ایتدیکم ملاحظاتدن قرآنک جانب سبحانیدن رقیه یاپیلماق، استحصال آماله وسیله اتخاذ ایدیلک کبی شیلرا یچون ازال ایدیلش اولدیغنی سویله مک ایسته میورم. ذاتاً حکمت نزولی نه اولدیغنی، جناب فاطر حکیم نه قصدله اونی رسول کریمه وحی و تنزیل ایله دیکنی قرآن کندی خبر ویریور.

بوباید (قرآندن غرض فطری بحثی) ساحه بیانی خیلی توسیع ایتدک. اثرک تحریرنده ممکن اولدیغنی قدر ایجازه رعایت ایتک، اطباب و ادیسنه دوکوله مک غایه سی استهداف ایتیمش اولسه یدق بو مبحثه عائد ده بر جوق تفصیلات ویریر، ایجه ایجه بر خیلی نکات و حقایق قارئینک انظار اطلاعنه عرض ایدردک. اسباب آغه الجاسیله شیمدیلک بو قدرله اکتفایه مجبور اولدق.

مترجمی: محمد شوکت

عبدالعزیز چاوش

بیاننامه

ادع الی سبیل ربک بالحکمة...

عصر حاضرده علم اجتماع نقطه نظرندن انکشاف ایتمکه باشلایان مسائلدن بری ده مسئله وجداندر. یاقین زمانلره قدر یالکز فردیت اعتباریه تدقیقه اوغراشیلان وجدانک بوکون اجتماعی شئونای تثبیت اولنمه و ملنلرک بروجدان کلی اجتماعی ایله قائم اولدیغنی آکلاشلماغه باشلامشدر. قدما لسانیه افاده اولنه جق اولورسه، ملت عد ایدیلن و بر شخصیت معنویه حقوقیه اوله رق ابراز وجود ایدیه جک اولان هیأت اجتماعیه نیک علت صوریه سی وجدان کلیمسندن عبارت دیمک لازم کله جکدر.

تاریخ ادیان اربابنک تعریفنده اتفاق ایدیه میوب طور دقلری دین مطلق، ملنلرک وجدان اجتماعیلری اشعار ایدن مبادی کلیه در دنیه حقیقه تقریب ایدیلش اولور. بومبادی کرک حق و کرک باطل هر نه ایسه، حد ذاتنده اولملک جهت وحدت حیاتی، وجدان کلیسی، دینی ایشته اودر، هر ملت بویله بر وجدان، بویله بر دین ایله قائمدر. بونک ایچوندر که دینسز برملت تصوری تناقضی متضمندر. ادیان و مبادی باطله هر حالده محکوم زوالدر. فقط مبادی حقه بهمنصاً ماوراء شعوره آتیلسه بیله ینه دیریلیر. الی الابد دیریلیر.

کلی وجدانلرک تأسیسی، وحدود و ثغورلرینک تنظیمی، نشو و نما لرینک صورت سیری.. ایشته بشریتک الک معضل مسائلی که علوم

غائب ایتیمه رك ايقان و اراده سنی و هندن محافظه ایدر دیگر، طرفدن شئون حیاتیة نك تسلسلاتی تعقیباً ترقی ایله مظهر نشوونما اولور . مرور زمان ایله احتكاكات اجتماعیة وجدانلری بسیطدن مرکبه طوغری کوتورر . بروجدان کلی مختلف شعبات مذهبیة و اجتماعیة نك ترکیبی احتوا ایتیمکه باشلادینی زمان فردی وجدانلرده کی نفوذی برنوع ضعف اراة ایلر . ایشته اصل ورثه انبیا اوله بیلمک مزیتی حائز اولان علماء بویله زمانلرده مبادی وجدانیة بی تنقیح و تقویه و فروعات جدیده ایله آرمیلرنده کی مناسبات مثبت و منفیهی ابراز ایدم بیلرلرسه ، ملت یکیدن بر صفوت وجدانیة اکتساب ایدم بیلر .

وجدان کلینک بعضلرینه کوره اجزاسی ، بعضلرینه کوره ده شروطی مثابه سنده بولنان وجدان فردی ایله حدود و مناسباتی مسئله سی دخی اساسات حقوقیه حقنده جدی تنویرات حصوله کتیره جک مسائلدندر . حریت وجدان مسائلی اطرافنده طولاشان و حالا اون سکنزنجی عصر افکارینی تمثیل ایتیمکه بولنان مسلمات حقوقیه یالکز وجدان فردی ملاحظه سنه مستند کورونمکه تطبیقات نقطه نظرندن مهم مهم جهتلرده دوچار تعارض و مشکلات اولمقدن وارسته قاله مامشدر . حریت وجدان دستورینک تطبیقنده واصل تکامل اولدیفنی ادعا ایدن دولترک ینسه تقیید وجدانه متعلق قانونلر وضعندن آزاده قاله مدقلرینی کورن حقوق اساسیه مؤلفلری بووضع متناقضی تأویل ایتیمک ایچون چالیشوب طور یورلر . حال بوکه علی العموم قانونلر وجدان کلی اجتماعی نك فردی وجدانلره تحمیل ایتدیکی احکام تکلیفیه دن عبارت اوله جنی تأمل اولنورسه حریت وجدان دستوری نظر حقوقده دخی فردیتدن زیاده وجدان کلی به تطبیقاً حل ایدمک اقتضا ایدم جک واحتمال اوزمان فردی وجدانلرک وجدان کلی به قارشی طاشیه جنی وظائف اخلاقیه ایله حقوق عمومیة بحی باشقه اینجه لک کسب ایلله جکدر .

فردده دستور حریت هم جزئی و هم اضافی برتحلی بی حائزدر . هر فرد حیاتی کندی ضمان شخصیه سیله بالانفراد تأمین ایدم میوب برهیأت اجتماعیة ملیه نك جناح حمایتنه دخالت مجبوریتنده بولنق حسییه او هیئات اجتماعیة نك وجدان کلیسی اکا برطاقم و طائف تحمیل ایدرکه نفسی بولنردن آزاده فرض ایدم جک صورتده هم افراده و هم ملتنه قارشی حریت وجدان ادعاسنه قالدیشه جق اولان فردلر هیچ برملت ایچنده جای قبول بوله مازلر .

بونک ایچون ملتلك اعظم اجراری وجدان فردینک حریت مطلقه سی دعواسنی دکل ، وجدان کلی اجتماعی بی تمثیل ایتیمک امنیه سی تعقیب ایدن و روح کلی اطلاقه شایسته اولان رجال اولورلرکه تصورلری برملتک تصویرینه ، احتسaslری بتون برملتک احتسaslنه ترجمان اولورده اراده لری اوملتک اراداتی تضمین ایلر . دستور مذکورک مطاقیت تطبیقی اولسه اولسه وجدان اجتماعی حقنده ممکن اوله بیلله جکدر .

نفسنده قیمت حریتی شایان قیدبولنان وجدان فردی وجدان اجتماعی به معارضه ایدم جک بر طرزده سرآزاد یاشامق سوداسنه دوشدیکی ، تعییر معروفیله هوای نفسانیسنه زیون فردلر مهم بریکونه بالغ اولمغه باشلادینی زمان ملتک صلاحیت اجتماعیة سی خلله اوغرار . (وماختلفو الامن بعدماجاهم العالم بغیا ینهم) نظم سبحانیسنک اما ایتدیکی وجهله مظهریت علم ایلله تکامل ایتدکدن صوکره وجدان کلیدن ، لسان شرعک حق الله دیدیکی لوازم وحدتدن ذهول و دعوا ی فردیت ایلله اظهار بنی واستقلال ایدرک کاله کلمش میوملرکی آغا جندن دوکولمکه تمایل ایدن ویا کندی وجدان اجتماعیسی باشقه وجدانلر لهنه هدمه چالیشان فردلر هم کندیلرینک و هم ملتیرینک علل نکیتی اولورلر .

بالعکس وجدان اجتماعی نك حریت کامله به مظهریتی اعلاء حکمة . اللهدن معدود اوله رق هر سعادتک منبعی ، هر فضیلتک مبدای اولق مزیتی ابراز ایدر . بومهمه به ارشاد ایچون (ایاک نعبد وایاک نستعین) زمزمه تحمیدینی تعلیم بیوران قرآن عظیم الشان فاتحه هدایتنده هیأت اجتماعیة اسلامک آنجق رحمن رحیم ، مالک یوم دین اولان جناب رب العالمینه حصر عبودیت و استعانه ایلله ماسوا یه اعلان حریت ایدم بیلله جک برغایه کاله وصولی بولنی کوسترمشدر . نه بیوک دولت که بر ملت یالکز اللهنه بویون اکه بیلسون ، نه بیوک نعمت که بر فرد بویله بر ملتدن جزؤ اوله بیلسین ا

مع مافیه آکلاشیلیورکه وجدان اجتماعی دستور حریتی ده اضا . فیتدن بسبتون وارسته قاله میور . فردی وجدانلر حقوقنک بونده بر تأثیر متقابل اولدیفنی کی عالمده مختلف ملتلك آیری آیری برر وجدان کلیری بولنق حیثیتله بونلرک نقاط تصادمده بربرلرینی تقییده تمایللری دخی بر امر بدیهی و ضروریدر . دولتلرک مادیتلرنده نصل برر حدود و ثغور وارسه ملتلك و اجتماعی وجدانلرکده مغنویتلرنده اوله برر حدود و ثغور واردر . بونلر علوم و فنون نافعہ کی مزایا و فضائل بشریه و مدنیة قوافلک کشت و کذارینه برر مجرای سلامت و ملتلك مقدساتی یغمایه کله جک اولان جنود باغیه ضلالته برر مدخل شقاوت تشکیل ایدرلرکه برنجی قوی سده قالدیشه جق اولان تعصبدر ، مذمومدر . ایکنجی به مقاومت ایدم جک اولان صلاحیتدر ، ممدوحدر . حدود مغنویه سی محافظه ایدم بیلله جک صلاحیتی حائز اوله میان ملتلك حدود مادیه لرینی ده محافظه ایدم منزلر . ایتسه لر بیلله استقبالندن امین اوله مازلر . ایر ، کج فنا و استمثاله محکوم قایلرلر . ایشته هر شأن یومیس عصری برر درس ویرمکده اولان شو زمانده مملکتیمزک بوبابده کی احتیاجاتی نظراتباهمزی جلب ایدم جک بر نقطه حاده به کلمش و عالم اسلامک ضربات وقایع ایلله ازیلمکده بولنان وجدان عمومیسی افق معلا ی خلافتدن بر کوگه امیدک طاوعنه نصب نظر ایلهمش اولدیفندن وجدان امتی تغدیه و تطمین و بو نقطه دن تقسیم وظائفی تأمین ایدم جک بعض تشکیلاته لزوم

فقدانی ایچنده دارالحکمه متفکرین مملکتک معاونت صمیمیه سی
لزومنی حس ایتزه البته ادرا کمزک ایتش اوله جقدر . هیچ شبهه
یوق که نظامنامه نك دارالحکمه دن بکلدیکی خدمات بالکر دولت
عثمانیه و ملت اسلامیه به منحصر بر غایه کمال احتوا ایتوب عالم
انسانیتک وجدان عمومیه سنه متعلق فضائلک تحریرسنه ده منعطف
بولندیغدن دارالحکمه تمنی معاونتنی علی العموم انسانیت خادمترینه
قدر تشمیلده ترد ایتیه جک وبو وجهله حاجات انسانیه و اسلامیه به ده
کسب وقوف ایدرک مشکلات دینیه اسلامیه نك حلنده بر مرجع
اولق شرفنی احرازه چالیشه جقدر .

انشاءالله دارالحکمه بردار تعصب اولیه حق، رخص و مساعدات
دینیه بی تحری و حوائج اسلامیه بی تطمین اوغراشه جقدر . عینی
زمانده دارالحکمه بردار صلابت اولغه چالیشه حق، ضرورات
و اساسات دینیه و احکام عالیة اسلامیه دن انحرافی تجویز ایتیه رک
حبل متین الهی به اعتصام عشقنی بسلیه جقدر . همان جناب حق
توفیقنی رفیق ایله .
دارالحکمه الاسلامیه

حاصل اولمش و بنابرین بو خصوصه اختصاصی طبیی اولان مقام
مشيخت اسلامیه نك امتک جریان دینیه سنه ناظم و نکهبان اولمش
وتربیه وجدانیه سنه حصر شعور واذعان ایتیمی وجوبی تقررایتشدر .
بو صورتله خلافت کبرای اسلامیه صدای دینی دولتک مقام
مشيختدن بر نفحه نوین ایله یوکسلمسنه اعتنا ایدوب باب فتواده
دارالحکمه الاسلامیه نامیه بر دائره تشکیلی حقنده کی قانون و آکا
متفرع نظامنامه نشر اولمش و بو کره بحوله تعالی رسم کشادی اجرا
قلندشدر .

طالع سندن مستبان اوله جنی وجهله نظامنامه نك تودیع ایله یکی
وظائفک اهمیتی و سنین وفیره مساعی به متوقف امنیه عالییه نك عظمتی
اوکنده دارالحکمه کندینه عطف انظار ایتکده بولان مؤمنین ایله
برابر مهترالقلب اوله رق و توفیقات سبحانیه به صیغینه رق خدمته
مباشرت ایتش و اوچنچی ماده موجبجه ایلك وظیفه سنی اولان
استحضارات علمیه ایچون پروگرامنی تصوره باشلامشدر .
تشکیلاتنک ابتدائیلکی و الجای حال ایله وسائط لازمه سنک

عالم اسلامک خسته لقلری و چاره لری

درینک رومنی برادره بالکر ظواهرمه غریبه لری تعلیم بلیسی

— ۹ —

بونکه برابر بعضی لری نك یا بمقدمه اولدینی متعینی که ، مخادنت
(دوست طوتمق) اصوله نك یاقین اولقله برابر السالی اولاد زنانک
انکار واهال یوزندن بروجیه مشروح دوچار اوله کلدکاری بونجه
چایبه هدف اولقدن سیات ایتکده در ، زنا و سفاحه مرجح عد
ایده رم . چونکه کوریورم که نکاح متعده دن حاصل اولمه چو جقلر
بابالری نك مالی اولیورلر ، نسبلرله طانیله یورلر ، سائر بابا بر قارده شلری نك
مستفید اولدقلری حقوقدن اولرده استفاده ایدیورلر .

اساتذہ اسلامدن برینک شو اوافق حکایه سی نه قدر معنی داردر :
لوندرده اولاد زنا به مخصوص مؤسساتدن برینی زیارت ایتدیکی صروده
مؤسسه مدیری بوذاته : «سزده بو قیل مؤسساتدن قاچ دانه وار ؟ سئوال
ایراد ایدر . هیچ ، جوابی آلیر . کمال حیرتله : فصل اولور؟ دیمی
اوزرینه اوزات : چونکه بزده بوکی شیلره احتیاجدن وارسته قیله جق
قانونلر وار ، دیرکه مقصدی بالضروره نکاح متعه اوله جقدر .

بر دفعه ده شیخلردن بری قادینلرک یبانیجی ارککلرله ، کذلک
ارککلرک یبانیجی قادینلرله اختلاطدن ممنوعیتلری نك حکمتی نه اولدینی
حقنده ایراد ایدیان سئواله : مسئله نك حل ایدیله به جک بر جهتی یوق ،

[۱] «آرزو ایدردم که تعدد زوجات بزده ده مباح اولسون ده بلاد
واقوام ، یاشادقلری یرلره قارشى درجه مربوطیتلری آکلادیفکر
مرکزده اولان مادر بخطا کسه لر غائله سندن قورتولسون .
اوت تعدد زوجاتک احوال منزله ، حیات عائله نقطه نظرندن
مضر جهتلری اوله بیلیر . فقط فحشک سرایت و انتشارنده حصوله کلن
واوافق بر نمونه سی یوقاریده کوستریلن مضر تزله مقایسه ایدیلرسه
بونلرک اهمیت مادی لری هیچ منزله سنه تنزل ایدر .
قادینلر عقیف و ناموسکار بر قادینک اوزرلرینه اورتاق کله سنه
تحمل ایده منزلر . فقط یمین ایله تأمین ایدرم که ناموسلی بر اورتاق
او ، عرض و ناموس دوشکونی قادینلردن البته نك چوق خیر ایدر . او
قادینلر که دام فتنه و تزویرلرینه دوشوردکاری ارککلری او بارقلری نك کوزلری
کورمه جک ، چکر پاره سی اولادلری بیله خاطرلرینه کلیه جک صورتده
قبضه تسخیر و تحکملرینه آلیرلر ؟ اقلری ، وطنلری مدهش فلاکتلره
معروض بر اقیلر .

[۱] بوندن اولکی تسخیرلرمزده اوروپالی قادین طرفندن سرد ایدیلن
مطالعاتک آلت طرفیدر ، که بوجهک دائما نظر دقتده طوتموسی اقتضا ایدر .